

Kapittel 9

9.1.1

Været

Det er høst og det regner i Oslo. Maria liker regnet, men hun synes det er veldig kaldt. Nå har det regnet i flere dager uten stans, og hun begynner å bli litt lei. Hun savner sommeren, og gruer seg til det blir vinter. I sommer var det varmt og solen skinte nesten hver dag, men i juli regnet det ganske mye. Nå er himmelen bare grå og trist, og i går sluddet det. Hvordan vil det da bli til vinteren? Kommer det til å bli veldig mye snø? Vil det bli mye is og glatte veier? Kommer hun til å falle og slå seg? Hun prøver ikke å tenke på det. Nordmenn opplever jo dette hvert år, og de overlever. Så hvorfor skulle hun være redd?

Hvorfor er ikke nordmenn redde for vinteren? Det lurer Maria på. Men så tenker hun at nordmenn er født her, de er oppvokst med dårlig og kaldt vintervær. Snø og is er normalt for dem. De fleste nordmenn liker å gå på ski, ake, kjøre slalåm og bygge snøhytte. Kanskje hun også blir vant med det når hun har bodd i Norge i noen år?

9.1.2

The weather

It's autumn and it's raining in Oslo. Maria likes the rain, but she thinks it's very cold. Now it has been raining for several days without a stop, and she's getting a little tired of it. She misses the summer, and she is dreading winter. This summer it was hot and the sun shone almost every day, but in July it rained quite a bit. Now the sky is just grey and sad, and yesterday sleet fell. What will it be like during the winter? Will there be much snow? Will there be a lot of ice and slippery roads? Will she fall and hurt herself? She tries not to think about it. Norwegians experience this every year and they survive. So why should she be afraid?

Why aren't Norwegians afraid of the winter? Maria wonders about that. But then she thinks that Norwegians are born here, they are raised with bad and cold winter weather. Snow and ice are normal to them. Most Norwegians like to ski, toboggan, do slalom and build a hut in the snow. Perhaps she also gets used to it when she has lived in Norway for a few years?

9.1.3

New words:

å ake = to toboggan

å bli født = to be born

å bli lei = to get tired of

å bli vant til = to get used to

å bygge = to build

dårlig = bad

å falle = to fall

This lesson is made by www.crazylemontree.com

å føde = to give birth

født = born

ganske = quite

ganske mye = quite a lot

glatt = slippery; glatte (pl)

å grue seg = to dread

grå = gray

å gå på ski = to ski

himmel (m) = the sky; also: Heaven

høst (m) = autumn

i går = yesterday

is (m) = ice; also: ice cream

å kjøre = to drive

å kjøre slalåm = to do slalom

å lure på = to wonder about

nesten = almost

å oppleve = to experience

oppvokst = grown up

å overleve = so survive

å prøve = to try

redd = afraid; redde (pl)

å regne = to rain

å skinne = to shine

sludd (m) = sleet

å sludde = to fall like sleet

å slå seg = to hurt oneself

snø (m) = snow

å snø = to snow

snøhytte (m/f) = cave dug out in a snowdrift, snow hut, igloo

sol (m) = sun

sommer (m) = summer

stans = stop

å tenke = to think

trist = sad

vintervær (n) = winter weather

å vokse opp = to grow up; oppvokst = grown up

9.1.4

Seasons

vår (m) = spring

sommer (m) = summer

høst (m) = autumn

vinter (m) = winter

Det er vår i mars, april og mai.	It is spring in March, April and May.
Om våren kommer de første blomstene.	In the spring the first flowers appear.
Jeg liker å ta noen dager fri om våren.	I like to take some days off in the spring.
Det er deilig når sola blir sterkere om våren.	It's lovely when the sun is getting stronger in the spring.
Vår er den beste årtida, synes jeg.	Spring is the best of the year, in my opinion.
Det er sommer i juni, juli og august.	It is summer in June, July and August.
De fleste nordmenn reiser på ferie om sommeren.	Most Norwegians go on holiday in the summer.
Om sommeren kan det være deilig og varmt i Norge.	In the summer it can be lovely and warm in Norway.
Enkelte somre kan det regne veldig mye.	Some summers can rain a lot.
Da jeg var barn, var alltid somrene varmere.	When I was a child, the summers were always warmer.
Det er høst i september, oktober og november.	It is autumn in September, October and November.
Om høsten blir bladene gule og røde, før de faller av trærne.	In the autumn the leaves turn yellow and red before they fall off the trees.
Det regner ofte mye om høsten.	It often rains a lot in the autumn.
Om høsten blir lufta kaldere.	In the autumn the air becomes colder.
I fjor høst regnet det veldig mye.	Last autumn it rained very much.
Det er vinter i desember, januar og februar.	It is winter in December, January and February.
Om vinteren snør det ofte.	In the winter it often snows.
Det var mer snø om vinteren da jeg var barn.	There was more snow in the winter when I was a child.
Vintrene var kaldere før.	The winters were colder before.
Mange steder langs kysten er det lite snø om vinteren.	In many places on the coast there are little snow in the winter.

9.1.5

Genitive – Who does it belong to?

Genitive is expressed in two way in Norwegian. Like in English with an -s, but without the apostrophe, or with a preposition. With the -s, the noun is indefinite form. When you use the preposition, the noun is in definite form.

Det er Noras sønn.	That's Nora's son.
Det er sønnen til Nora.	That's Nora's son.
Det er Annes bil.	That's Anne's car.
Det er bilen til Anne.	That's Anne's car.
Det er Alexanders hund.	That's Alexander's dog.
Det er hunden til Alexander.	That's Alexander's dog.
Det er Joars og Lines leilighet.	That's Joar and Line's apartment.
Det er leiligheten til Joar og Line.	That's Joar and Line's apartment.
Det er Pauls klokke.	That's Paul's watch.
Det er klokka til Paul.	That's Paul's watch.
Det er naboens katt.	That's the neighbour's cat.
Det er katta til naboen.	That's the neighbour's cat.
Lindas utdannelse tok fire år.	Linda's education took four years.
Utdannelsen til Linda tok fire år.	Linda's education took four years.
Vegards store skrekk er at han skal miste jobben.	Vegard's greatest fear is that he will lose his job.
Den store skrekken til Vegard, er at han skal miste jobben.	Vegard's greatest fear is that he will lose his job.

9.2.1

Marias planer

Maria har ikke tenkt å bo i Norge i så mange år. Hun valgte å komme hit fordi hun fikk tilbud om jobb. Hjemme var det høy arbeidsledighet. Det er vanskelig å få jobb både i Portugal og Spania hvis man ikke har erfaring. Og erfaring får man ikke uten jobb. Nå har hun lært språket, og jobber som sykepleier. Likevel ønsker hun å lære norsk bedre. Det er så vanskelig å få praktisert språket når man ikke kjenner noen. På jobben får hun ikke praktisert så mye, for der jobber hun stort sett nattevakt. Da sover pasientene nesten hele tiden, og hun snakker ikke så mye med dem. Derfor tar hun alle kursene om igjen, og hun har lært mange nye ting.

Dessverre er Maria den eneste på kurset som bor i Oslo. Likevel var det ikke et alternativ for henne å gå på kurs i Oslo. For å gjøre det, må hun dra til skolen. Det tar tid å reise, og nå som det begynner å bli høst og kaldt, frister det ikke. Læreren sier at det kanskje vil komme flere elever på kurset når de kommer over på A2 og B1. Kanskje noen av disse bor i eller i nærheten av Oslo. Maria håper det. Hun håper hun kan få noen nye venner blant kursdeltakerne. Hun håper også at hun kan få en bedre turnus når hun skal begynne på A2. Nå jobber hun natt og går på kurs om formiddagen. Det betyr at hun må sove på ettermiddagen, noe som gir henne få muligheter til å gå ut og bli kjent med folk.

9.2.2

Maria's plans

Maria is not going to live in Norway for so many years. She chose to come here because she was offered a job. At home, the unemployment was high. It is difficult to get a job both in Portugal and Spain if you do not have experience. And experience you don't get without work. Now she has learned the language and works as a nurse. Nevertheless, she wants to learn Norwegian better. It's so difficult to practice the language when you don't know anyone. At work she doesn't get to practice much, because there she mostly works nights. Then the patients sleep most of the time, and she doesn't talk so much to them. Therefore, she takes all the courses over again and she has learned a lot of new things.

Unfortunately, Maria is the only one at the course who lives in Oslo. Still, it was not an option for her to attend a class in Oslo. To do that, she must travel to the school. It takes time to travel, and now that autumn is coming and it's cold, it's not tempting. The teacher says that there might be more students in the class when they start A2 or even B1. Perhaps some of them live in or near Oslo. Maria hopes so. She hopes she can have some new friends among her class mates. She also hopes she can get a better work schedule when she starts A2. Now she works nights and goes to school in the morning. That means she has to sleep in the afternoon, which gives her few opportunities to go out and get to know people.

9.2.3

New words:

alternativ (n) = alternative

arbeidsledighet (m) = unemployment

bedre = better

blant = between, among

å dra = to og; also: to leave, to drag, to haul

elev (m) = pupil, student

erfaring (m) = experience

ettermiddag (m) = afternoon

fordi = because

formiddag (m) = mid-morning (from 9 to 13)

hjemme = at home, in one's own home, town, village or country

høy = high, tall

å håpe = to hope

i nærheten = close by, nearby

likevel = anyway, however

lærer (m) = teacher

mulighet (m) = opportunity, possibility

å sove = to sleep

språk (n) = language

sykepleier (m) = nurse

nattevakt (m/f) = night shift

pasient (m) = patient

tid (m) = time; tiden = the time

tilbud (n) = offer

venn (m) = friend; venner = friends (in pl. used for male and female friends)

venninne = female friend

9.2.4

Time expressions

i dag	today
i går	yesterday
i morgen	tomorrow
i dag tidlig	this morning
i kveld	tonight
i ettermiddag	this afternoon
om en måned	in a month
om ei uke	in a week
om tre dager	in three days
om et år	in a year
om noen dager	in a few days
forledendag	the day before yesterday
for noen dager siden	a few days ago
i forrige uke	last week
for noen uker siden	a few weeks ago
i fjor	last year
for et halvt år siden	6 months ago
for et år siden	a year ago
for 20 år siden	20 years ago
for lenge siden	a long time ago
i løpet av en uke	during a week
i løpet av dagen	during the day
et par uker	a couple of weeks
for noen timer siden	a few hours ago
om noen minutter	in a few minutes
for et øyeblikk siden	a moment ago
akkurat nå	right now

Examples:

I dag har jeg ikke gjort så mye.	Today I have not done that much.
I går jobbet jeg hele dagen.	Yesterday I worked all day.
I dag tidlig spiste jeg frokost med mora mi.	This morning I had breakfast with my mother.
I ettermiddag har jeg et møte med sjefen.	This afternoon I have a meeting with the boss.
I kveld skal jeg på kino med ei venninne.	This evening I am going to the cinema with a friend (female).
For ei uke siden sa jeg opp jobben min.	A week ago I gave notice at work.
Om en måned begynner jeg i ny jobb.	In a month I start a new job.
De har vært her i en måned.	They have been here for a month.
De kom hit for en måned siden.	They came here a month ago.
Jeg regner med at han er her innen ei uke.	I suppose he will be here within a week.
Hører du ikke fra ham i løpet av dagen, er han ikke interessert.	If you don't hear from during the day, he's not interested.
Vi har bodd her i to år nå.	We have lived here for two years now.
Innen fire år flytter vi tilbake til Frankrike.	Within four years, we move back to France.
Jeg skal ha to uker ferie før barna begynner på skolen igjen.	I'll have two weeks' vacation before the children start school again.
Jeg studerte i Berlin i fem år.	I studied in Berlin for five years.
Det tok meg mange år å lære fransk.	It took me many years to learn French.
Jeg har hatt russisk som arbeidsspråk i to år.	I have had Russian as a work language for two years
Jeg hadde fransk som arbeidsspråk i fem år før det.	I had French as work language before that.
Kommer du i morgen tidlig?	Are you coming tomorrow morning?
Er du her i løpet av formiddagen?	Will you be here during late morning?
Jeg har ikke sett ham på 20 år.	I haven't seen him for 20 years.
Hun gikk for et øyeblikk siden.	She left just a moment ago.
Jeg skal møte dem akkurat nå.	I'm about to meet them right now.
Jeg møtte dem forledendag.	I met them the day before yesterday.
Det er fem år siden jeg så dem sist.	It's been five years since I last saw them.
I fjor var vi på ferie i Venezia.	Last year we were on vacation in Venice.
Til neste år skal han begynne på universitetet i London.	Next year he'll start at the university in London.
Jeg fikk vite det for noen dager siden.	I found out a few days ago.
Han skal snakke med dem i løpet av uka.	He'll talk to them during the week.
De kommer til å flytte i løpet av høsten.	I'll move during the autumn.

9.3.1

Hvor varmt eller kaldt kan det bli?

Mange steder er februar kaldere enn januar. Kulderekorden i Norge er på -51,4 grader. Men den ble målt i Karasjok den 1. januar 1886. Det er lenge siden, men etter 1986 har det bare blitt målt temperaturer under -50 grader én gang i Norge. Det var også i Karasjok. Den gangen ble det målt -51,2 grader.

Heldigvis er det få steder i Norge det blir under -25 grader om vinteren. Norge er et langt, smalt land, med lang kystlinje. Golfstrømmen fører med seg varmt vann fra Mexicogulften og oppover langs kysten av Norge. Derfor er det ganske milde vintre, og man anser det som veldig kaldt, hvis temperaturen går ned i -10 grader.

Enkelte steder i Norge kan det bli ganske varmt om sommeren. Det diskuteres mye om hvor varmerekorden er, men det ble målt 35,6 grader celsius i Nesbyen i Hallingdal den 20. juni 1970. Derfor ser man større temperatursvingninger i Norge enn andre steder.

Mange steder i Norge er det vakre, hvite strender, og nordmenn bader både i sjøen og i ferskvann om sommeren. De står ikke bare på ski. De driver også med fjellklatring, dykking, windsurfing, surfing og mye annet. Det er også noen ganske få som driver med isbading. Det vil si at de bader i sjøen om vinteren.

Forskjellene på nord og sør i landet, er ikke så store som man skulle tro. Men vinteren er noe lenger i nord enn i sør, og somrene i nord er ikke så lange og varme. Likevel har man midnattssol nord for polarsirkelen store deler av sommeren. Det vil si at man kan se sola midt på natta, og du kan trenge solbriller. I Tromsø ser man midnattssola fra 20. mai til 22. juli. Nord for polarsirkelen har man også mørketid om vinteren. Det vil si en periode som er helt uten sol. Jo lenger nord du kommer, jo lengre er denne perioden. Bodø har egentlig ikke mørketid, mens i Harstad forsvinner sola 2. desember og er tilbake igjen 10. januar. I Tromsø, forsvinner sola 21. november og kommer tilbake 22. januar. Det kan være veldig tungt for mange, og ofte sliter folk med depresjoner på vinterstid. Likevel kan de lange, lyse somrene oppveie for dette.

9.3.2

How hot or cold can it get?

In many places February is colder than January. The record for cold weather in Norway is at -51.4 degrees Celsius. But it was measured in Karasjok on January 1, 1886. It's been a long time since then, but after 1986 the temperature has only been measured below -50 degrees once in Norway. It was also in Karasjok. That time it was measured to -51.2 degrees Celsius.

Fortunately, there are few places in Norway where the temperature go below -25 degrees in the winter. Norway is a long, narrow country, with a long coastline. The Gulf Stream brings warm water from the Gulf of Mexico up along the coast of Norway. Therefore winters are quite mild, and it is considered very cold if the temperature drops to -10 degrees.

Some places in Norway can get quite hot in the summer. There is a lot of discussion about the record, but it was measured to 35.6 degrees Celsius in Nesbyen in Hallingdal on June 20th 1970. Therefore, there are higher temperature fluctuations in Norway than elsewhere.

Many places in Norway have beautiful white beaches, and Norwegians bathe both in the sea and in freshwater in the summer. They are not just skiing. They also do rock climbing, scuba diving, windsurfing, surfing and much more. There are also a few people who practice ice-bathing. That is, they are bathing in the sea during the winter.

The differences between the north and south of the country are not as large as you would think. But winter is somewhat longer in the north than in the south, and the summers in the north are not as long and warm. Nevertheless, north of the polar circle they have the midnight sun a large part of the summer. That is, you can see the sun in the middle of the night and you may need sunglasses. In Tromsø you will see the midnight sun from May 20th until July 22nd. North of the Arctic circle, there is also a time of darkness in the winter. That is, a period of time without sunshine. The farther north you come, the longer this period is. Bodø does not really have this darkness, while in Harstad, the sun disappears on December 2nd and is back on January 10th. In Tromsø, the sun disappears on November 21st and returns January 22nd. This can be very hard on many, and often people struggle with depression in wintertime. Nevertheless, the long, bright summers can outweigh this.

9.3.3

New words:

depresjon (m) = depression

dykking (m) = scuba diving

egentlig = really

egentlig ikke = not really

fjellklatring (m) = rock climbing

å forsvinne = to disappear

å føre = to bring, drive

få = few

Golfstrømmen = the Golf Stream

grad (m) = degree, grade

helt = totally

hvit = white

isbading (m/f) = ice bathing (bathing in the sea in the winter)

kulderekord (m) = lowest temperature ever measured

kysten (m) = coast

kystlinje (m/f) = coast line

langs = along

lenge siden = long (time) ago

lys = light, luminous

midnattssol (m/f) = the midnight sun

midt på natta = in the middle of the night
mild = mild
mørketid (m/f) = a period without sunlight
å måle = measure
natt (m/f) = night
å oppveie = outweigh
polarsirkelen (m) = the Polar Circle, the Arctic Circle
å slite = to struggle
å slite med = to struggle with
smalt = narrow
solbriller (m) = sunglasses
sommer (m) = summer; en sommer, sommeren, somre, somrene
strand (m/f) = beach; ei strand, stranda, strender, strendene
surfing (m) = surfing
tilbake = back
tungt = hard, heavy
vakker = beautiful; vakre (pl)
vann (n) = water
vinter (m) = winter; en vinter, vinteren, vintre, vintrene
vinterstid = in the winter time
wind surfing (m) = wind surfing

9.3.4

Weather

godt vær	good weather
dårlig vær	bad weather
drittvær	seriously bad weather (vulgar)
sol	sun
sola skinner	the sun is shining
det er overskyet	it's overcast
det regner	it's raining
det snør	it's snowing
det er sludd	sleet is falling
det hagler	it's hailing
det lyner	it's lightening
det tordner	it's thundering
det blåser	it's windy/ the wind is blowing
det er sterk vind	it's a strong wind
lett bris	light breeze
liten kuling	near gale
kuling	gale
stiv kuling	strong gale
liten storm	near storm

storm	storm
full storm	violent storm
orkan	hurricane
tornado	tornado
yr	slight rain
slaps	slush
sørpe	slush
holke	ice (on the road)
glatt	slippery
is	ice
underkjølt regn	freezing rain
lettskyet	partly cloudy
oppholdsvær	clear (no snow- or rainfall)
nedbør	precipitation

Examples:

I går var det dårlig vær.	Yesterday the weather was bad.
Det regnet og blåste.	It was raining and windy.
I dag er det godt vær.	Today the weather is good.
Sola skinner og det er nesten ikke en sky på himmelen.	The sun is shining and there is hardly a cloud in the sky.
I kveld skal det bli stjerneklart.	Tonight it will be starlit.
I sommer hadde vi mye lyn og torden.	This summer we had a lot of thunder and lightning.
Det regnet så mye at det var flom enkelte steder.	There was so much rain that there were floods in some places.
I Norge er det mye nedbør i løpet av året.	In Norway there are much precipitation during the year.
På høsten kan vi få frost og underkjølt regn.	In the autumn we can get frost and freezing rain.
Det er mange bilulykker når det er glatte veier.	There are many car accidents when the roads are slippery.
I november er det ofte tåke og dårlig sikt.	In November there is often fog and little visibility.
I januar kan det være storm mange steder langs kysten.	In January there may be storms many places along the coast.
I fjellet kan det være snøstorm og stengte veier.	In the mountains there may be snowstorms and closed roads.
I begynnelsen av august pleier vi å ha de varmeste dagene i hele året.	In early August, we enjoy having the warmest days throughout the year.
Når det er kuling, blåser vinden i 17-21 meter per sekund.	When there is a gale, the wind speed is 17-21 meters per second.

Rundt nyttår er det ofte orkan flere steder på kysten.	Around New Year, there are often hurricanes in several places on the coast.
Når det er snø og så begynner å regne, blir det mye sørpe på veiene.	When it's snow and it then starts to rain, there are a lot of slush on the roads.
Vi har allerede hatt frostnetter.	We've already had frost during the nights.
I dag morges måtte jeg skrape is av bilen.	This morning I had to scrape ice off my car.
Om vinteren må man ha vinterdekk på bilen.	In winter one needs winter tyres on the car.
Noen velger å kjøre med piggdekk.	Some chose to drive with studded snow tyres.
Det var kuldegrader i natt.	The temperature was below zero last night.
I dag tidlig var det frost på bakken.	This morning there were frost on the ground.
De sier at det vil bli snø til helga.	They say there will be snow this coming weekend.
Nå er det oppholdsvær og pent.	Now the weather is dry and nice.
Av og til hagler det på våren eller tidlig på sommeren.	Occasionally, there are hail in spring or early summer.